

УДК: 330.322:004

JEL: G23, O33, L86

[https://doi.org/10.31498/2225-6725.1\(39\).2024.313885](https://doi.org/10.31498/2225-6725.1(39).2024.313885)© Мінц О. Ю.¹, Янковець А.Г.², Нецько П.С.³

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ БІЗНЕСУ У СФЕРІ FİNTECH: АНАЛІЗ СВІТОВИХ ТРЕНДІВ

O. Mints, A. Yankovets, P. Netsko. Investment attractiveness of FinTech businesses: analysis of global trends.

The purpose of this research is to identify global trends in the development of FinTech businesses and their investment attractiveness for stakeholders. The object of the research is the global financial technology (FinTech) market and its structural composition. The article addresses the important scientific and practical problem of assessing the attractiveness of FinTech investments for stakeholders, considering recent trends and forecasting future market development prospects. Research methods include analysis of secondary data, encompassing statistical data, reports from research companies, and industry publications, as well as comparative analysis methods.

The conducted research demonstrates that despite the decline in investment activity during 2022-2023, the FinTech industry retains its potential for further growth. Key FinTech sectors attracting the most investments have been identified: digital payments, lending, investment management (including cryptocurrency assets), and insurance. It has been found that the leaders in FinTech development are countries in North America, Europe, and East Asia, but these regions are also experiencing the most significant decline in investment activity. Conversely, some developing countries are experiencing an increase in investments within the financial technology industry. The research reveals that the main reasons for the decline in investment activity are: a trend correction following the sharp growth in 2021; general investment uncertainty due to the military conflict between Ukraine and Russia; and the market transitioning to a state where growth occurs without significant external support. The current information on the state and development prospects of the FinTech market obtained in this study is crucial for investors, entrepreneurs, and researchers.

Keywords: FinTech, investments, stakeholders, dynamics, trends, forecasting.

Мінц О. Ю., Янковець А.Г., Нецько П.С. Інвестиційна привабливість бізнесу у сфері FinTech: аналіз світових трендів.

Метою дослідження є визначення світових трендів розвитку бізнесу у сфері FinTech, та його інвестиційної привабливості для стейкхолдерів. Об'єктом дослідження є світовий ринок фінансових технологій (FinTech) та його структурний склад. У статті вирішується

¹ <http://orcid.org/0000-0002-8032-005X>

Олексій Юрійович Мінц, завідувач кафедри фінансів і банківської справи, д.е.н., професор, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро, Україна, mints_a_y@pstu.edu
Oleksiy Mints, head of department of finance and banking, D.Sc., professor, SHEI «Pryazovskiy State Technical University», Dnipro, Ukraine

² <https://orcid.org/0009-0002-2923-2780>

Янковець Артем, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» м. Дніпро, Україна, yankovets_a_h@aspirants.pstu.edu
Artem Yankovets, PhD candidate in higher education, SHEI «Pryazovskiy State Technical University», Dnipro, Ukraine

³ <https://orcid.org/0009-0001-8030-7541>

Нецько Павло, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро, Україна, netsko_p_s@aspirants.pstu.edu

Pavlo Netsko, PhD candidate in higher education, SHEI «Pryazovskiy State Technical University», Dnipro, Ukraine

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted reuse, distribution and reproduction in any medium provided the original work is properly cited.

важлива науково-практична проблема оцінки привабливості для стейкхолдерів інвестицій у FinTech з урахуванням останніх тенденцій та прогнозування майбутніх перспектив розвитку ринку. Методи дослідження: аналіз вторинних даних, включаючи статистичні дані, звіти дослідницьких компаній та галузеві публікації; методи порівняльного аналізу.

Проведене дослідження демонструє, що індустрія FinTech, незважаючи на спад інвестиційної активності у 2022-2023 роках, зберігає потенціал для подальшого зростання. Визначено ключові сектори FinTech, що привертають найбільше інвестицій: цифрові платежі, кредитування, управління інвестиціями (включаючи криптовалютні активи) та страхування. Виявлено, що лідерами у розвитку FinTech є країни Північної Америки, Європи та Східної Азії, але саме там спостерігається найбільший спад інвестиційної активності. З іншого боку, у деяких країнах, що розвиваються, відбувається зростання інвестицій в індустрію фінансових технологій. Виявлено, що основними причинами спаду інвестиційної активності є корегування тренду після різкого зростання у 2021 році; загальна інвестиційна невизначеність на фоні воєнного конфлікту між Україною та РФ; перехід ринку у стан, коли зростання відбувається без значної зовнішньої підтримки. Отримана в дослідженні актуальна інформація про стан та перспективи розвитку ринку FinTech, є важливою для інвесторів, підприємців та дослідників.

***Ключові слова:** FinTech, інвестиції, стейкхолдери, динаміка, тенденції, прогнозування.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Індустрія FinTech демонструє вибухове зростання протягом останніх років, трансформуючи традиційні фінансові послуги та пропонуючи інноваційні рішення для споживачів та бізнесу. Згідно з даними KPMG, глобальні інвестиції в FinTech досягли \$210 млрд у 2021 році [1]. В іншому дослідженні прогнозується, що до 2028 року глобальний ринок FinTech досягне \$332.5 млрд. [2]. Це свідчить про значний потенціал для зростання індустрії і обумовлює високий рівень зацікавленості інвесторів у цій сфері.

Сфера FinTech є однією з найбільш інноваційних у світі. В неї постійно виникають нові технології та послуги, що не мали попередніх аналогів. Це обумовлює привабливість сектору для венчурних інвесторів, які шукають інноваційні та швидкозростаючі компанії. Так, обсяг венчурного фінансування FinTech стартапів з 2020 по 2021 рік за даними CB Insights зріс на 177% [3]. Ця зацікавленість обумовлена великим потенціалом росту сектору та його успішною конкуренцією з традиційними фінансовими інститутами. Кількість стартапів з оцінкою понад \$1 млрд. (в англійській літературі за ними закріпився термін «unicorns») в FinTech досягла 250 у 2022 році [4].

Про широке впровадження FinTech рішень та їх зростаючу популярність серед споживачів свідчать результати дослідження 2022 року, згідно з якими кількість людей у світі, які так чи інакше користуються послугами FinTech складала близько 2 млрд. [5].

Аналіз останніх наукових досліджень показав, що інвестиційна привабливість ринку фінансових технологій у більшості з них оцінюється як дуже висока. Це обумовлено багаторічними спостереженнями щодо зростання загального обсягу ринку. В якості підтвердження можна навести ґрунтовне бібліографічне дослідження 2023 року [6]. Втім в останні роки зустрічаються критичні публікації, в яких перспективи зростання цієї сфери беруться у сумнів. Так, автори публікацій [7] та [8] звертають увагу на «темні сторони» розвитку FinTech, такі як проблеми з безпекою, зокрема через дїпфейки [9, с. 66-81]. У [10] відмічається зниження темпів зростання індустрії, але не висвітлюються причини цього явища. Все це обумовлює наукову актуальність дослідження інвестиційної привабливості бізнесу у сфері FinTech та необхідність її комплексної оцінки з урахуванням останніх даних і тенденцій.

Викладення основного матеріалу. Компанії у сфері FinTech працюють у багатьох напрямках, причому їх кількість постійно збільшується. Розглянемо основні напрямки діяльності у сфері FinTech.

Платіжні рішення та перекази коштів – історично є основною з функцій індустрії FinTech, яка веде своє походження саме з платіжних систем. До цього напрямку відносяться такі види діяльності, як розробка платформ для онлайн-платежів та мобільних платежів; надання послуг з транскордонних переказів з низькими комісіями; сервіси для обробки кредитних та дебетових карток.

Кредитування – вид діяльності, який з'явився в арсеналі компаній FinTech порівняно нещодавно. Кредитування завжди пов'язано з ризиками, тож для його успішної реалізації необхідно було забезпечити ефективні заходи з управління ризиками та досягнути відповідного масштабу операцій. Наразі до цього напрямку відносяться такі види діяльності, як особисті та підприємницькі

кредити через платформи peer-to-peer; мікрофінансування та мікrokредити; автоматизовані рішення для оцінки кредитоспроможності.

Управління особистими фінансами включає додатки та інструменти для бюджетування та управління особистими фінансами. Цей напрямок розвиває програмне забезпечення, що призначено допомагати приватним особам в управлінні власним бюджетом, відстежувати за витрати та інвестиції, здійснювати фінансове планування.

Інвестиції та трейдинг – напрямок, який орієнтований на активні інвестиційні практики. Тривалий час дана сфера вимагала значних (в масштабі приватних інвесторів) фінансових ресурсів, але з появою таких інструментів, як криптовалюти, та загальною лібералізацією вимог на ринках фінансових активів, зацікавленість до неї істотно зросла. Наразі до цього напрямку FinTech відносяться такі види діяльності, як створення і підтримка платформ для торгівлі акціями, облігаціями та криптовалютами; інструменти для аналізу ринку та управління портфелем, системи автоматичного інвестування.

Криптовалюти та блокчейн – напрямок, який з одного боку включає діяльність зі створення та підтримки інфраструктури операцій з криптовалютними гаманцями (біржі, платформи для обміну тощо), а з іншого боку – розробку рішень на базі блокчейн для різних фінансових послуг, зокрема для підвищення прозорості та безпеки фінансових операцій.

Страховання (InsurTech) – напрямок, який передбачає використання технологічних інновацій, спрямованих на економію коштів та ефективність поточної моделі страхової галузі. До цього напрямку можна віднести автоматизацію процесів подання та обробки страхових претензій; розробку персоналізованих страхових продуктів для окремих користувачів; використання штучного інтелекту та машинного навчання для покращення оцінки ризиків.

Регуляторні технології (RegTech) – напрямок FinTech, який спрямований насамперед на юридичних осіб. Його існування обумовлено ускладненням сучасного правового поля, особливо у міжнародній діяльності, зокрема

внаслідок підвищення ролі комплаєнс ризиків. До *RegTech* відносяться рішення для дотримання фінансових та законодавчих вимог; інструменти для моніторингу фінансових операцій та запобігання шахрайству; програмне забезпечення для автоматизації процесів підготовки та подання звітності для регулюючих органів.

FinTech та охорона здоров'я (Healthcare FinTech) – незважаючи на те, що на першій погляд сфера здоров'я знаходиться дуже далеко від фінансів, технології FinTech використовуються тут дуже широко. Це обумовлено не тільки схожими рисами, такими як необхідність збереження таємниці, але й модою на здоров'я. До цього напрямку відносяться такі види діяльності, як спеціалізовані платіжні системи для сфери охорони здоров'я; додатки та платформи для керування медичними витратами; збір даних та аналітика; страхування здоров'я.

Варто зазначити, що в різних джерелах наводяться різні підходи до класифікації сегментів ринку FinTech. Так в [11] ринок поділяється на такі сектори, як Neo-Banking, FinTech SaaS, Insurance Tech, Investment Tech, Lending Tech, Payments. У інформаційних звітах компанії Financial Technology Partners використовується розподіл на такі сектори, як Banking/Lending Tech, Payments, Crypto & Blockchain, Wealth & Capital Markets Tech, InsurTech, Healthcare FinTech, Financial Management Solutions [12]. Втім, такі розбіжності у визначеннях, на наш погляд, свідчать лише про те, що наведена вище класифікація напрямків FinTech не є усталеною і деякі види діяльності у цієї сфері можна класифікувати по-різному.

Очікування інвесторів та стейкхолдерів щодо перспектив розвитку будь-якого ринку відображається насамперед у розмірах інвестицій. Тож розглянемо та проаналізуємо динаміку активності FinTech інвесторів.

Спочатку розглянемо регіональний розріз. На рис. 1 показано обсяги інвестицій у сферу FinTech в різних регіонах світу.

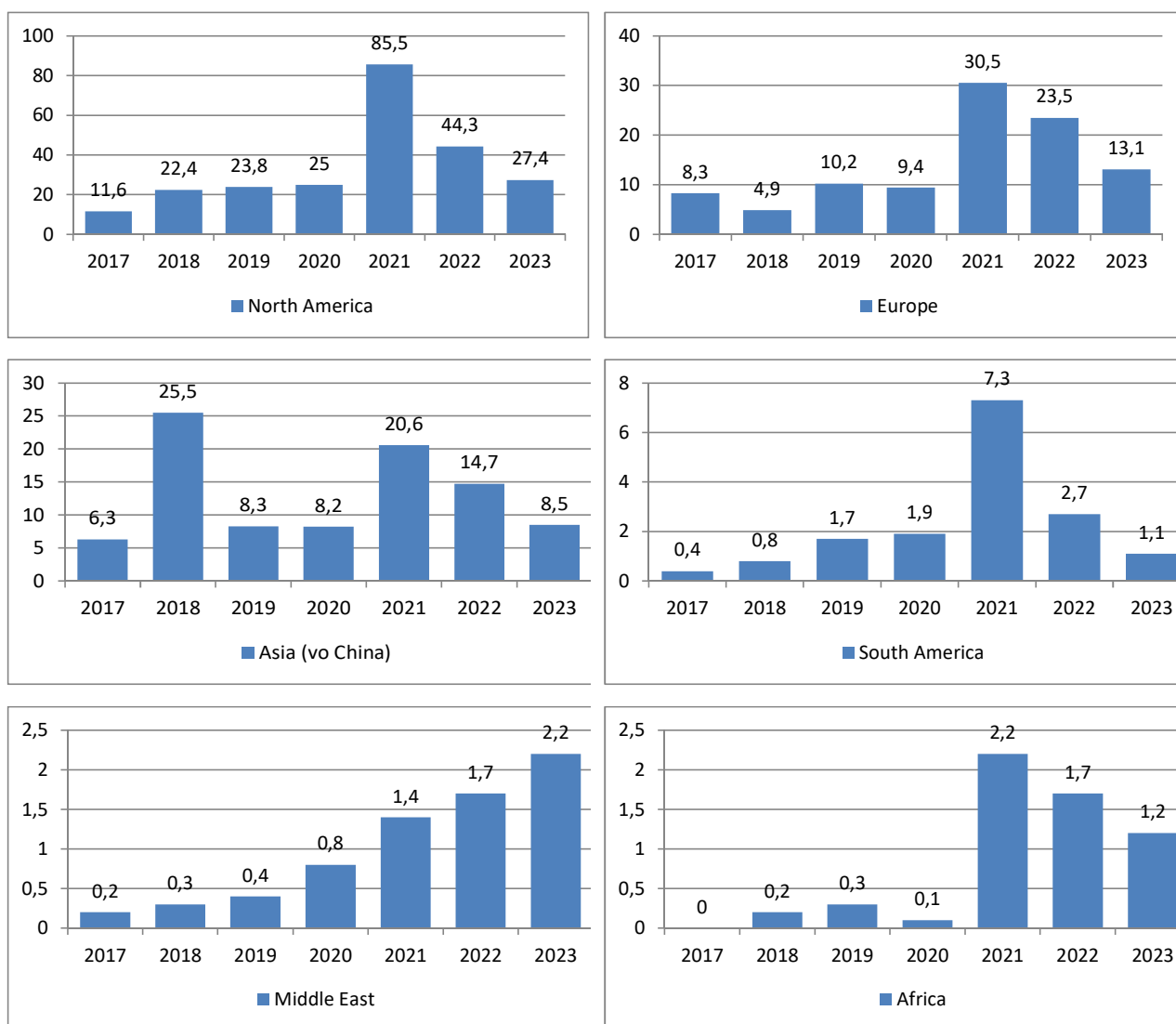

Рис. 1. Обсяги інвестицій у сферу FinTech в розрізі регіонів світу (млрд. USD)

З рис. 1 можна побачити, що щорічні обсяги інвестицій у FinTech досягли свого максимуму у 2021 році. Доречи більшість прогнозів щодо майбутніх перспектив цієї сфери базуються саме на даних до 2021 року, зокрема прогноз, що був наведений на початку цього дослідження [2]. Втім, реальні дані показують, що у 2022 та 2023 роках інвестиційна привабливість сфери FinTech у світі зменшувалась майже у всіх регіонах, крім Середнього Сходу. Однак частка країн Середнього Сходу у загальному обсязі FinTech інвестицій (54,3 млрд. USD) складає лише 4%, що слабо впливає на загальну картину.

Розглянемо також динаміку зміни інвестицій у FinTech, в розрізі секторів ринку. Відповідні дані наведено у табл. 1, а також за окремими секторами на рис. 2.

Таблиця 1.

Динаміка зміни інвестицій у FinTech, в розрізі секторів ринку

Сектор ринку FinTech	Рік										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Financial Management Solutions	1,3	2,2	3,4	2,6	4,9	5,9	8,6	7,9	24,2	14,7	12,2
InsurTech	0,2	0,3	1,8	1,6	2,4	2,3	4,5	4,8	13,5	7	5,7
Healthcare FinTech	0,7	2,1	1,6	1,4	1,5	2	2,5	3,7	5,9	3,7	2,2
Crypto&Blockchain					0,7	3	1,7	1,8	19	17,8	6,4
Wealth & Capital markets tech	1,6	1,5	2,1	2,4	2,8	6,6	3,1	4,9	17,7	9,7	4,7
Payments	1,6	6,7	3,9	10,7	4,8	18,3	7,3	7,1	22,1	12,4	12,3
Banking/Lending tech	1,2	4,3	8,2	9,7	9,7	16,5	17,6	16,5	47,1	24,3	10,8
total	6,6	17,1	21	28,4	26,8	54,6	45,3	46,7	149,5	89,6	54,3

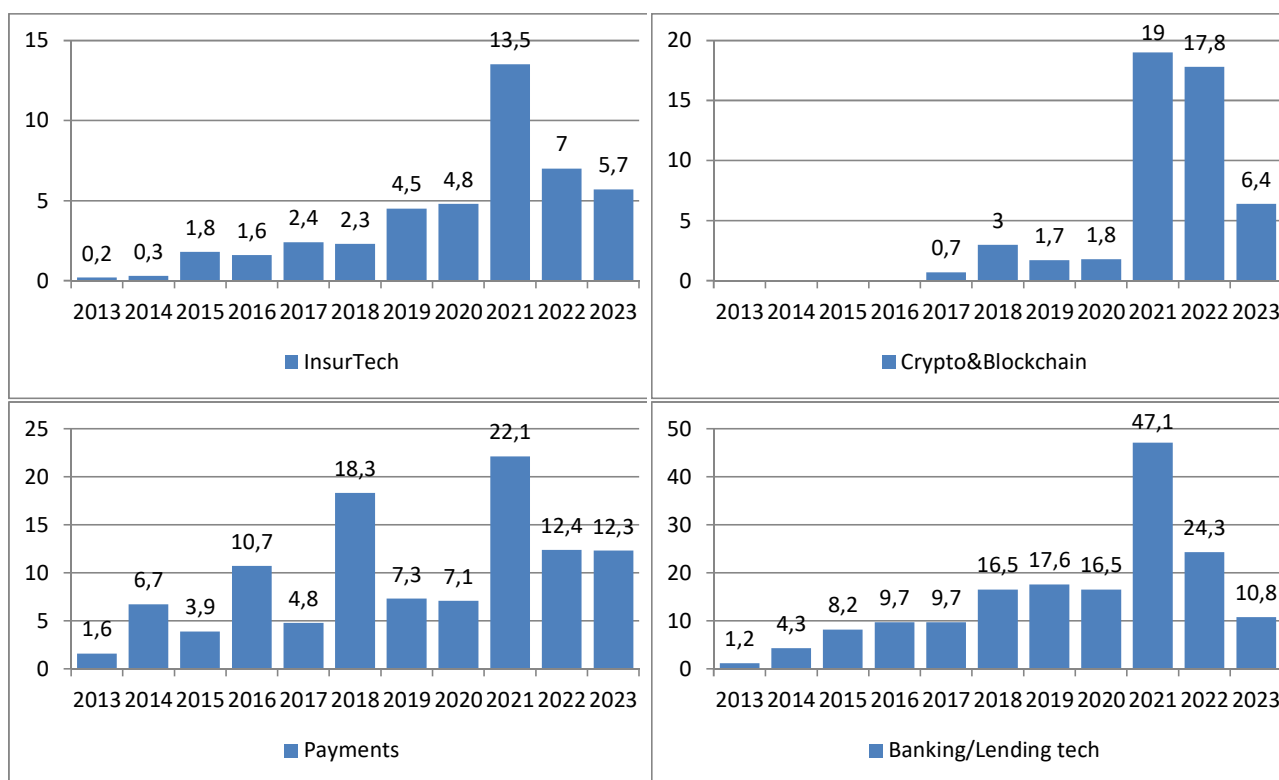

Рис. 2. Обсяги інвестицій у сферу FinTech в розрізі секторів (млрд. USD)

Як видно з табл. 1 та рис. 2, обсяги інвестицій у 2022-2023 роках знижуються по всім секторам FinTech, без виключень. Єдиний сегмент, який демонструє певну стабілізацію – це платіжні системи. Причому інтенсивний

розвиток електронних платіжних систем спостерігається майже у всьому світі незважаючи на інші тенденції [13]. Також можна очікувати поживлення у сегменті «Crypto&Blockchain», оскільки очікування на цьому ринку сильно пов'язані із його капіталізацією, яка на початку 2024 року зросла більше ніж удвічі. Втім, загальний обсяг інвестицій знизився всього за 2 роки майже втричі.

На нашу думку, така ситуація склалася внаслідок дії набору обставин:

1. Спад інвестиційної активності можна вважати корегуванням тренду після різкого зростання інвестицій у сферу FinTech, яке відбувалося у 2021 році на хвилі пандемії COVID-19, що привела до хайпу всіх дистанційних технологій.

2. Воєнний конфлікт між Україною та РФ призвів до зниження інвестиційної активності у світі через невизначеність подальших перспектив.

3. Потенційні стейкхолдери вже зробили достатні інвестиції і подальше зростання ринку відбувається без значної зовнішньої підтримки.

Також слід враховувати, що не всі країни надають відкриту інформацію про інвестиційну діяльність. Так, незважаючи на те, що Китай відноситься до лідерів ринку FinTech, детальна інформація про його стан у цієї країні дуже обмежена.

Втім, не зважаючи на спад інвестиційної активності у сфері фінансових технологій, цей ринок продовжує зростати, хоча і більш повільними темпами. Згідно даним табл.1, інвестиції у 2023 році склали приблизно 10% від загального обсягу інвестицій за останніх 11 років. Крім того, можна очікувати прискорення розвитку FinTech у країнах, що розвиваються. Через те, що FinTech сприяє фінансовій інклюзії, надаючи доступ до фінансових послуг тим, хто раніше не мав такої можливості, потенціал його розвитку ще існує.

Висновки. Проведений аналіз показав, що найбільш популярні сегменти FinTech включають цифрові платежі, кредитування, управління інвестиціями (зокрема криптовалютами) та страхування. Ці сегменти зазнають значних змін завдяки FinTech інноваціям, покращуючи доступність та зручність фінансових послуг.

Лідерами у розвитку FinTech є країни Північної Америки, Європи та Східної Азії, але саме там спостерігається й найбільший спад зацікавленості стейкхолдерів. З іншого боку, у деяких країнах, що розвиваються, навпаки відбувається зростання інвестицій в індустрію фінансових технологій.

Перелік використаних джерел:

1. KPMG. (2022). *Pulse of FinTech H2 2021 – Global*. <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2022/02/pulse-of-FinTech-h2-2021.html>
2. Allied Market Research. (2022). *FinTech Market Size, Share, Growth & Trends Analysis Report*. <https://www.alliedmarketresearch.com/FinTech-market>
3. CB Insights. (2022). *State of FinTech Q1'22 Report*. <https://www.cbinsights.com/research/report/FinTech-trends-q1-2022/>
4. Statista. (2023). *Number of FinTech unicorns worldwide*. <https://www.statista.com/statistics/1294731/number-of-FinTech-unicorns-globally/>
5. EY. (2022). *Global FinTech Adoption Index 2019*. https://www.ey.com/en_gl/financial-services/ey-global-FinTech-adoption-index
6. Cumming, D., Johan, S. and Reardon, R. (2023), "Global FinTech trends and their impact on international business: a review", *Multinational Business Review*, Vol. 31 No. 3, pp. 413-436. <https://doi.org/10.1108/MBR-05-2023-0077>
7. Sampat, B., Mogaji, E. and Nguyen, N.P. (2024), "The dark side of FinTech in financial services: a qualitative enquiry into FinTech developers' perspective", *International Journal of Bank Marketing*, Vol. 42 No. 1, pp. 38-65. <https://doi.org/10.1108/IJBM-07-2022-0328>
8. Ng, E., Tan, B., Sun, Y. and Meng, T. (2023). *The strategic options of FinTech platforms: An overview and research agenda*. *Information Systems Journal*, 33(2), pp.192-231. <https://doi.org/10.1111/isj.12388>
9. Mints, A., & Sidelov, P. (2022). *Digital payment card fraud: new vectors and detection*. *Digital Technologies in the Contemporary Economy: Collective Monograph*/editor Žaneta Simanavičienė. ISBN 978-609-488-049-0 URL: <https://cris.mruni.eu/server/api/core/bitstreams/b06f1356-0834-4460-b277-f8f93b055533/content>
10. Урікова, О., Мисько, Ю. and Бобрик, А. (2024) *Сучасні тенденції глобального розвитку FinTech*. *Наукові перспективи*, (3 (45)). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/download/10291/10346>
11. Sreekala, S.P., Revathy, S., Rajeshwari, S. and Lakshmi, M.R., 2023. *FinTech Issues and Challenges in India*. *Journal of Survey in Fisheries Sciences*, 10(1S), pp. 4774-4785. URL: <https://sifisheriessciences.com/journal/index.php/journal/article/download/1791/1839>
12. *FT Partners Quarterly FinTech Insights and Annual Almanac*. 2023 *FinTech Almanac*. URL: <https://finte.ch/2023FinTechAlmanac>
13. Aleksey Mints, Oleh Kolodiziev, Mykhailo Krupka, Bohdana Vyshyvana and Lesya Yastrubetska (2022). *A cross-impact analysis of the bank payment card market parameters and non-financial sectors' indicators in the Ukrainian economy*. *Banks and Bank Systems*, 17(2), 163-177. [http://dx.doi.org/10.21511/bbs.17\(2\).2022.14](http://dx.doi.org/10.21511/bbs.17(2).2022.14)

References:

1. KPMG. (2022). *Pulse of FinTech H2 2021 – Global*. <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2022/02/pulse-of-FinTech-h2-2021.html>
2. Allied Market Research. (2022). *FinTech Market Size, Share, Growth & Trends Analysis Report*. <https://www.alliedmarketresearch.com/FinTech-market>
3. CB Insights. (2022). *State of FinTech Q1'22 Report*.

<https://www.cbinsights.com/research/report/FinTech-trends-q1-2022/>

4. Statista. (2023). Number of FinTech unicorns worldwide. <https://www.statista.com/statistics/1294731/number-of-FinTech-unicorns-globally/>
5. EY. (2022). Global FinTech Adoption Index 2019. https://www.ey.com/en_gl/financial-services/ey-global-FinTech-adoption-index
6. Cumming, D., Johan, S. and Reardon, R. (2023), "Global FinTech trends and their impact on international business: a review", *Multinational Business Review*, Vol. 31 No. 3, pp. 413-436. <https://doi.org/10.1108/MBR-05-2023-0077>
7. Sampat, B., Mogaji, E. and Nguyen, N.P. (2024), "The dark side of FinTech in financial services: a qualitative enquiry into FinTech developers' perspective", *International Journal of Bank Marketing*, Vol. 42 No. 1, pp. 38-65. <https://doi.org/10.1108/IJBM-07-2022-0328>
8. Ng, E., Tan, B., Sun, Y. and Meng, T. (2023). The strategic options of FinTech platforms: An overview and research agenda. *Information Systems Journal*, 33(2), pp.192-231. <https://doi.org/10.1111/isj.12388>
9. Mints, A., & Sidelov, P. (2022). Digital payment card fraud: new vectors and detection. *Digital Technologies in the Contemporary Economy: Collective Monograph/editor Žaneta Simanavičienė*. ISBN 978-609-488-049-0 URL: <https://cris.mruni.eu/server/api/core/bitstreams/b06f1356-0834-4460-b277-f8f93b055533/content>
10. Urikova, O., Misko, Yu. and Bobrik, A. (2024) Contemporary trends of global FinTech development. *Naukovi perspektivi*, 3(45). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/download/10291/10346>
11. Sreekala, S.P., Revathy, S., Rajeshwari, S. and Lakshmi, M.R., 2023. FinTech Issues and Challenges in India. *Journal of Survey in Fisheries Sciences*, 10(1S), pp.4774-4785. URL: <https://sifisheriessciences.com/journal/index.php/journal/article/download/1791/1839>
12. FT Partners Quarterly FinTech Insights and Annual Almanac. 2023 FinTech Almanac. URL: <https://finte.ch/2023FinTechAlmanac>
13. Aleksey Mints, Oleh Kolodiziev, Mykhailo Krupka, Bohdana Vyshyvana and Lesya Yastrubetska (2022). A cross-impact analysis of the bank payment card market parameters and non-financial sectors' indicators in the Ukrainian economy. *Banks and Bank Systems*, 17(2), 163-177. [http://dx.doi.org/10.21511/bbs.17\(2\).2022.14](http://dx.doi.org/10.21511/bbs.17(2).2022.14)